

Univerzita Karlova
Filozofická fakulta

Zápis o části státní bakalářské zkoušky
Obhajoba bakalářské práce

Akademický rok: 2016/2017

Student: Josef Heřmánek
Datum narození: 25.05.1990
Identifikační číslo studenta: 41927713

Typ studijního programu: bakalářské
Studijní program: Filozofie
Forma studia: prezenční
Studijní obor: Filozofie
Identifikační číslo studia: 381759
Datum zápisu do studia: 03.09.2012

Název práce: Identifikace s filmovou postavou: Prožitek příběhu někoho jiného

Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Obor práce: Filozofie
Vedoucí práce: prof. Dr. phil. Josef Vojvodík, M.A.
Oponent(i): Mgr. Martin Ritter, Ph.D.

Datum obhajoby : 30.01.2017 **Místo obhajoby :** Praha
Termín: řádný
Průběh obhajoby:

Kandidát představil téma práce (identifikace diváka s filmovou postavou) a psychoanalytické pozadí zkoumání fenoménu identifikace diváka s postavou. Přístup kandidáta má být zčásti fenomenologický, zčásti inspirován současnou filosofií médií, a to s důrazem na problematiku fenoménu cizího. Při interpretaci je uplatňována analýza fenoménu vcítění. Teze práce zní, že zkušenost s postavou je setkání s cizím, a tudíž je analyzovatelná za pomoci fenoménu vcítění; v rámci estetické zkušenosti filmu má však toto setkání (a vcítění) oproti jiným situacím mimořádnou sílu. Dle kandidáta dochází k identifikaci tak, že divák propůjčuje filmovému plátnu své tělo, takže spolukonstituentem výsledného prožitku je tzv. „cinestetický subjekt“; ten je uchopen jako dodávající třetí rozměr dvojrozměrnému filmovému plátnu. Vcítění je pak podle kandidáta funkcí této komplexní struktury. Dle kandidáta se právě fenomenologická interpretace vcítění vyhýbá standardním námitkám proti psychoanalytickému výkladu identifikačního prožitku.

Následně byly přečteny relevantní pasáže posudku nepřítomného vedoucího práce. Vedoucí zdůrazňuje kandidátovo využití antropomediální koncepce „propůjčování vlastního těla“. Vedoucí rovněž vyzdvihl novátorské pojetí (hlavně v českém kontextu) a navrhuje hodnocení práce výborně.

Oponent vyzdvihl kandidátovu obeznamenost se současnými směry mediálních studií a na jasnost argumentace. Za hlavní nedostatek práce považuje problematiku propojení obecných fenomenologických rozborů vcíťování s konkrétní a specifickou problematikou filmové zkušenosti. Další problém vidí oponent v tematickém posunu od problematiky relevance vcíťování se do

postavy k problematice konstituce třetího rozměru plátna skrze divákovu tělesnost: jak přesně implikuje konstituce třetího rozměru fenomén vciťování? Podle oponenta se tedy kandidátovi jen v omezené míře daří obhájit tezi práce, podle níž je vciťování obecně, a vciťování se do postav filmu zvláště, klíčovým spolukonstituentem filmové estetické zkušenosti. Oponent práci doporučuje k obhajobě a navrhuje hodnotit ji přinejlepším jako velmi dobrou.

Kandidát se k hlavní námitce oponenta vyjádřil následovně:

Dle standardních analýz je identifikace s postavou na bázi vciťování možná teprve na základě primární identifikace diváka s projektorem, resp. s projektovaným obrazem na plátně, takže souvislost je zde založena vztahem podmiňování vciťování na základě konstituce „třetího rozměru“; jinak řečeno, vciťování subjektu je podmíněno konstitucí subjektu jakožto „cinestetického“.

Oponent v reakci na to požadoval konkrétní aplikaci této odpovědi na autor(k)y, které oba údajně obtížně propojitelné pohledy reprezentují. Podle oponenta se spolu s konstitucí „třetího rozměru“ dle stávajících koncepcí radikálně ztrácí subjekt jako možné „místo“ čtení, takže je obtížné chápat výsledný „cinestetický subjekt“ jako takové místo.

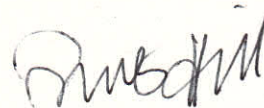
Kandidát opáčil, že dle jeho čtení se „emoční“ subjekt ve stávajících koncepcích přece jenom tak docela neztrácí, takže vciťování zůstává možné. Poukazuje přitom na fenomén, že ani „cinestetický“ subjekt není zcela zbaven vůle, a především že není zbaven určitého, jakkoli minimálního odstupu vůči příběhu, z čeho dovozuje, že tato „trhlina“ je místem intencionality a tudíž i možného vciťování.

Komise se na základě posudků a průběhu obhajoby rozhodla klasifikovat bakalářskou práci známkou velmi dobře.

Klasifikace obhajoby:
Předseda komise:

VELMI DOBRĚ

doc. James Hill, Ph.D. (přítomen)

Členové komise:

Mgr. Jakub Jirsa, Ph.D. (přítomen)

Mgr. Jan Palkoska, Ph.D. (přítomen)

Mgr. Martin Ritter, Ph.D. (nepřítomen)